

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobkyne **M. D.** bytom v B., T. X., zastúpenej Mgr. M. Ř., advokátom, so sídlom v S., P. X., proti žalovanému **Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky** so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1787/2007-31/POK 2/1 zo dňa 26. februára 2007 o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 108/2007-107 zo dňa 23. septembra 2010 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 108/2007-107 zo dňa 23. septembra 2010 v časti výroku o veci samej **potvrdzuje** a v časti výroku o trovách konania **zmeňuje** tak, že žalovaný **je povinný** zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania vo výške **198,97 €**, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v záhlaví označené rozhodnutie vedúceho služobného úradu žalovaného v spojení s rozhodnutím služobného úradu žalovaného č. 166/2006-32/82 zo dňa 12. decembra 2006 o skončení štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním žalobkyne, štátnej zamestnankyne v stálej štátnej službe v služobnom úrade v odbore štátnej služby 2.06 Justícia z funkcie radca, z dôvodov uvedených v § 40 ods. 2 písm. c/ zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O trovách konania rozhodol tak, že uložil povinnosť žalovanému zaplatiť ich vo výške 33 € žalobkyni na účet jej právneho zástupcu.

Rozsudok odôvodnil tým, že po opätovnom prejednaní veci a po opakovanom preskúmaní rozhodnutí žalovaného ako aj konania, ktoré predchádzalo ich vydaniu, a s poukazom na závery uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/80/2009 napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude potrebné, aby žalovaný v zmysle záverov citovaného uznesenia najvyššieho súdu doplnil svoje dokazovanie a zaoberal sa otázkami, nevyhnutnými pre správne posúdenie veci :

a) obsahom a rozsahom neurčitého právneho pojmu „závažné porušenie služobnej disciplíny“,

b) otázkou, či žalobkyňa svojím konaním naozaj porušila služobnú disciplínu závažným spôsobom, a

c) subjektívnou stránkou konania žalobkyne. Výrok o trovách konania krajský súd odôvodnil poukazom na § 250k ods. 1 OSP vychádzajúc z úspechu žalobkyne v konaní, ktorej priznal ich náhradu pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 33 €, keďže žalobkyni bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 12. marca 2008, sp. zn. 6Sžo/36/2008, priznané čiastočné oslobodenie od súdneho poplatku vo výške 50%, a trovy právneho zastúpenia žalobkyňa nevyčísliła, preto jej ich s poukazom na § 151 ods. 2 OSP nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne jeho zmenu, tak,

že žaloba sa zamietá v plnom rozsahu, pričom žalobkyni sa neprizná nárok na náhradu trov konania. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a prvostupňový súd sa pri rozhodovaní neriadil usmernením a právnym názorom odvolacieho súdu, vyjadrenom v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2010, sp. zn. 8Sžo/80/2009. Namietal, že výrok napadnutého rozsudku je vo vzťahu k odôvodneniu predmetného výroku nepreskúmateľný a porušuje práva žalovaného ako účastníka na spravodlivé súdne konanie. Poukázal na to, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku popisuje priebeh doterajšieho konania, stručne uvádza skutočnosti, zistené z administratívneho spisu žalovaného, avšak žiadnym spôsobom neuvádza, ako dospel k výsledku, obsiahnutému vo výroku predmetného rozsudku, z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, akými konkrétnymi skutočnosťami a akými úvahami bol konajúci súd pri vydávaní napadnutého rozhodnutia vedený, keďže v odôvodnení iba poukázal na závery rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorý poukazoval na nepreskúmateľnosť predtým vydaného rozsudku Krajského súdu v Bratislave práve z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia a neúplného zistenia a posúdenia skutkového i právneho stavu. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a na ust. § 250ja ods. 4 OSP bol žalovaný toho názoru, že prvostupňový súd sa neriadil usmernením a právnym názorom odvolacieho súdu, ale iba jednoducho a automaticky prevzal jeho závery bez akéhokoľvek odôvodnenia, bez posúdenia zisteného skutkového a právneho stavu, bez uvedenia úvah, ktorými sa pri rozhodovaní spravoval. Mal za to, že prvostupňový súd postupoval opätovne tak, ako pri vydaní predošlého rozhodnutia, ktoré bolo z dôvodu nepreskúmateľnosti zrušené. Žalovaný napadol i výrok o jeho povinnosti zaplatiť žalobkyni trovy konania vo výške 33 €, pretože priamo v súvisí s výrokom rozhodnutia vo veci samej.

Proti vyššie uvedenému rozsudku, a to v časti výroku o náhrade trov konania, podala odvolanie v zákonom stanovenej lehote i žalobkyňa z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Namietala, že súd prvého stupňa priznal žalobkyni náhradu trov konania spočívajúcu iba zo zaplateného súdneho poplatku za podanie odvolania vo výške 33 €, a to napriek tomu, že zo súdneho spisu jasne vyplýva, že žalobkyňa zaplatila súdny poplatok aj za podanie žaloby vo výške 165,97 € (5000 Sk). Poukázala na to, že pre úspešné priznanie trov konania požiadala súd o priznanie náhrady trov konania podaním z 23. apríla 2007 a z 13. januára 2009, takže tieto trovy vyplývajú zo spisu ku dňu

vyhlásenia predmetného rozsudku. Navrhla preto, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobkyni prizná náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku za podanie žaloby vo výške 165,97 € a v zaplatenom súdnom poplatku za podanie odvolania vo výške 33 €.

Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo veci samej potvrdil a vo výroku o trovách konania zmenil tak, ako žiadala vo svojom odvolaní, považujúc napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej za vecne správny. Poukázala na to, že už v žalobe uviedla, že prvostupňové i druhostupňové rozhodnutie žalovaného sú nezrozumiteľné a zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci a tiež poukázala na kasačné uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/80/2009, v ktorom ako súd odvolací uviedol, že bez úvah ohľadom otázok, ktoré sú nevyhnutné pre správne posúdenie veci, nie je možné v žiadnom prípade považovať rozhodnutie žalovaného za správne a súladné so zákonom, čím odvolací súd jednoznačne naznačil svoj právny názor ohľadom zákonnosti napadnutého rozhodnutia, od ktorého sa súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku neodklonil. Mala za to, že pokiaľ aby aj odvolací súd dospel k záveru, že odôvodneniu odvolaním žalovaného napadnutého rozsudku možno vyčítať isté nedostatky, avšak napadnutý rozsudok vo veci samej by považoval za vecne správny, navrhla, aby odvolací súd prihliadol na zásadu hospodárnosti občianskeho súdneho konania a napadnutý rozsudok iba z procesných dôvodov nezrušoval. Vyslovila názor, že žalovaný nemôže odstrániť nezákonnosť napadnutého či prvostupňového rozhodnutia tým, že až po čas súdneho konania obsah týchto rozhodnutí dodatočne vysvetlí a tým, že obsah svojich spisov doplní o nové dôkazy a zistenia. Poukázala na § 6 OSP, podľa ktorého v konaní postupuje súd v súčinnosti zo všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná, ako aj na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Caleffi proti Talianska republika z 24. mája 1991 č. 27/1990/218/280, z ktorého vyplynul záver, že pracovnoprávne spory pre svoju povahu všeobecne vyžadujú urýchlenú rozhodovaciu činnosť. Konštatovala, že 23. apríla 2011 uplynuli štyri roky od začatia konania v tejto veci, a odhliadnuc od skutočnosti, že žalobkyňa stratila zamestnanie, je podľa nej významná tá skutočnosť, že skončenie štátnozamestnaneckého pomeru z dôvodov závažného porušenia služobnej disciplíny má i difamujúce účinky, a pokiaľ je nezákonné, poškodzuje občiansku česť žalobkyne, jej dobré meno v očiach budúcich zamestnávateľov i kolegov na bývalom pracovisku. Vyslovila názor, že s predlžovaním súdneho konania sa priamo úmerne vytráca účinnosť ochrany práv žalobkyne, ktorej sa dovoľáva zákon a sťažuje jej opätovné zaradenie

sa do pracovného pomeru na bývalom pracovisku. Na základe týchto skutočností žalobkyňa požiadala odvolací súd o urýchlené rozhodnutie vo veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného (§ 246c ods. 1 veta prvá v spojení s ust. § 212 ods. 1 OSP) postupom podľa ust. § 250ja ods. 2 veta prvá OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je vecne správny okrem výroku o trovách konania, napadnutého odvolaním žalobkyne, ktoré je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Základným cieľom resp. poslaním konania v správnom súdnictve podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (v rámci ktorého bol vydaný aj napadnutý rozsudok krajského súdu) je preskúmať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Inými slovami povedané, treba vziať do úvahy, že správny súd „nie je súdom skutkovým“, ale je súdom, ktorý zásadne posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Podľa § 245 ods. 2 OSP pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také

rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

Podľa ustanovení druhej hlavy (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Je potrebné zdôrazniť, že konanie o správnej žalobe je rozhodovaním o zákonnosti právoplatného správneho rozhodnutia. Nejde tu o pokračovanie v už skončenom správnom konaní. Voľné uváženie resp. správna úvaha sa musí uskutočniť v medziach, ktoré stanovuje zákon.

Podľa § 40 ods. 2 písm. c/ zákona o štátnej službe v stálej štátnej službe alebo v dočasnej štátnej službe služobný úrad skončí štátnozamestnanecký pomer odvolaním aj z týchto dôvodov: štátny zamestnanec porušil závažne služobnú disciplínu.

Podľa § 125 ods. 1, 2 zákona o štátnej službe konanie vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru (ďalej len „konanie“) sa vzťahuje na veci týkajúce vzniku, zmeny a skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. Na konanie podľa odseku 1 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (správny poriadok), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 32 ods. 1, 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 33 ods. 1, 2 správneho poriadku účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhnúť dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 34 ods. 1 až 6 správneho poriadku

(1) Na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

(2) Dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

(3) Účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

(4) Vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu.

(5) Správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

(6) Skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z úradnej činnosti netreba dokazovať.

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu správne orgány oboch stupňov v preskúmvanej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem a ich rozhodnutia nie je možné považovať za skutkovo podložené a v súlade so zákonom. Súd prvého stupňa preto rozhodol v danej veci vecne správne, keď rozhodnutie žalovaného, vrátane prvostupňového rozhodnutia zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, i keď svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil.

Predmetom odvolacieho konania je rozsudok krajského súdu, ktorým zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. c/ OSP rozhodnutie vedúceho služobného úradu žalovaného v spojení s rozhodnutím služobného úradu žalovaného o skončení štátnozamestnaneckého pomeru

odvolaním žalobkyne, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a súčasne rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a konania im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Predmetom súdneho preskúmovacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie vedúceho služobného úradu č. 1787/2007-31/POK 2/1 zo dňa 26. februára 2007, ktorým zamietol odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu č. 166/2006-32/82 zo dňa 12. decembra 2006, ktorým služobný úrad žalovaného skončil štátnozamestnanecký pomer odvolaním žalobkyne, štátnej zamestnankyne v stálej štátnej službe v služobnom úrade v odbore štátnej služby 2.06 Justícia z funkcie radca z dôvodov uvedených v § 40 ods. 2 písm. c/ zákona o štátnej službe po tom, čo došiel k záveru, že závažným spôsobom porušila služobnú disciplínu, nakoľko si povinnosti štátneho zamestnanca plniť služobné úlohy osobne, zodpovedne, riadne a včas neplnila, a toto rozhodnutie potvrdil.

Žalobkyňa v žalobe namietala porušenie ustanovení §§ 32, 33, 47 ods. 3 správneho poriadku vytýkajúc správnomu orgánu, že jeho z rozhodnutí nemožno zistiť, ktoré skutočnosti považoval za podklad svojich rozhodnutí, rozhodnutie nemá náležitosti podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku, chýba v ňom zmienka o tom, ktoré konkrétne služobné úlohy boli na základe vykonaného štátneho dozoru žalobkyni uložené, a v čom konkrétne správny orgán videl porušenie služobnej disciplíny opomínajúc skutočnosť, že opatrenia z výkonu štátneho dozoru boli uložené žalovanému ako organizácii, a nie žalobkyni osobne, pričom chýba súvislosť medzi opatreniami uloženými žalovanému a služobnými úlohami žalobkyne, čo má za následok nezrozumiteľnosť rozhodnutia, rovnako tak správny orgán nepreukázal existenciu a výsledky preverovania plnenia pracovných úloh vedúcim služobného úradu na kontrolnom dni 6. decembra 2006, ku ktorému sa žalobkyňa nemala možnosť vyjadriť, poukazujúc i na rozhodnutia o jej služobnom hodnotení. Ďalej namietala, že žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí vôbec nezmienil, ako sa vysporiadal s jej námietkami, uvedenými v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ale iba stručne zopakoval „odôvodnenie“ prvostupňového rozhodnutia. Poukázala na to, že nemala možnosť vyjadriť sa k podkladom prvostupňového i napadnutého rozhodnutia a navrhnúť príslušné dôkazy, a preto malo konanie žalovaného vadu, ktorá zásadne ovplyvnila správnosť a zákonnosť prvostupňového i napadnutého

rozhodnutia. Mala za to, že prvostupňové i napadnuté rozhodnutie sú nezrozumiteľné, nakoľko žalovaný neuviedol, ktoré služobné povinnosti žalobkyňa nesplnila, akým skutkom sa teda dopustila porušenia služobnej disciplíny a z čoho možno vyvodit', že dosahovalo taký stupeň intenzity, že by ho bolo možné kvalifikovať ako závažné, a teda zistenie skutkového stavu žalovaným je nedostačujúce na posúdenie veci, je v rozpore s obsahom spisov, ktoré vo veciach správy registratúry žalovaný vedie.

V administratívnom spise sa nachádzajú podklady rozhodnutia : list zástupcu generálneho riaditeľa sekcie justičnej informatiky a štatistiky žalovaného adresovaný generálnemu riaditeľovi sekcie rozvoja, ekonomiky a správy žalovaného vo veci : Informačný systém „Registratúrna kniha a Registratúrny poriadok“ zo dňa 8. septembra 2006, záznam kontrolnej skupiny Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie verejnej správy, o kontrole správy registratúry žalovaného zo dňa 20. októbra 2006 a zápisnica z kontrolného zo dňa 6. decembra 2006, zameraného na odstraňovanie nedostatkov, konštatovaných vo vyššie špecifikovanom zázname o kontrole.

Vychádzajúc z obsahu predloženého spisu správneho orgánu odvolací súd zistil, že správny orgán nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonal vo veci náležité dokazovanie, vykonané dôkazy nevyhodnotil v súlade s ustanovením § 34 ods. 5 správneho poriadku, t.j. každý jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a záver, ku ktorému správny orgán dospel, nezodpovedal vykonanému dokazovaniu a zásadám logického myslenia a uvažovania. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi správnych orgánov oboch stupňov, že v administratívnom konaní bolo závažné porušenie služobnej disciplíny žalobkyne riadne preukázané.

Pokiaľ ide o námietku žalobkyne ohľadom skutočnosti, že správne orgány nedostatočne zistili skutkový stav a rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nezrozumiteľnosť, najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že v danom prípade sú vážne pochybnosti o tom, či sa žalobkyňa dopustila konania, ktorým by porušila služobnú disciplínu, ako bolo konštatované prvostupňovým správnym orgánom, a to pre nedostatok dôvodov v napadnutom rozhodnutí ako aj rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa. Správny orgán sa nevysporiadal ani s otázkou, či konanie žalobkyne je možné kvalifikovať ako závažné porušenie služobnej disciplíny, nezaoberal sa ďalšími okolnosťami, preukazujúcimi intenzitu porušenia pracovných povinností a či išlo o konanie zavinené.

Z obsahu administratívneho spisu mal odvolací súd v danej veci taktiež za preukázané, že správny orgán žalobkyni neoznámil začatie konania o skončení štátnozamestnaneckého pomeru, pričom zároveň žalobkyni neumožnil vyjadriť sa pred rozhodnutím o skončení štátnozamestnaneckého pomeru k podkladom rozhodnutia, navrhnúť nové dôkazy, resp. vyjadriť sa k veci, čím boli porušené aj jej procesné práva.

V ustanovení § 3 správneho poriadku sú zakotvené základné zásady správneho konania.

Jednou zo základných zásad správneho konania je zásada zákonnosti (§ 3 ods. 1). Z uvedenej zásady vyplýva, že správne orgány sú v konaní a pri rozhodovaní povinné postupovať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, zákonmi a ostatnými právnymi predpismi. V neposlednom rade sú povinné prihliadať aj na obsah medzinárodných zmlúv, ktoré v súlade s čl. 7 Ústavy Slovenskej republiky majú prednosť pred zákonmi.

Zásada aktívnej súčinnosti účastníkov konania sa prejavuje v koncipovaní takého postavenia účastníkov konania, v ktorom sa počíta s ich aktívnou spoluúčasťou v celom priebehu konania, pričom všetkým orgánom činným v správnom konaní sa ukladá vytvárať na to potrebné podmienky. Preto sú správne orgány povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Ďalšou základnou zásadou správneho konania je zásada materiálnej pravdy, na základe ktorej rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Táto zásada je zakotvená nielen v § 3 ods. 4 správneho poriadku, ale je premietnutá aj v jeho ďalších ustanoveniach (§ 32 ods. 1, § 46, § 47 ods. 3). Z obsahu predmetnej zásady vyplýva, že správny orgán (platí to aj pre odvolací orgán) je povinný vykonávať dokazovanie tak, aby boli náležite objasnené všetky rozhodujúce okolnosti dôležité pre posúdenie veci (úplnosť zistenia). Správny orgán musí zabezpečiť, aby skutkové

zistenia, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania čo najviac zodpovedali skutočnosti (presnosť zistenia).

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

V správnom konaní správny orgán konajúci podľa ustanovenia § 125 ods. 1 zákona o štátnej službe, postupuje podľa ustanovení správneho poriadku, a preto povinnosťou žalovaného bolo v predmetnom konaní zistiť skutočný stav vo veci a pritom postupovať v súčinnosti s účastníkom tohto konania – žalobkyňou. Inštitút súčinnosti je ustanovený na viacerých miestach správneho poriadku (§ 3 ods. 2, § 33 ods. 2, § 56) a vyjadruje vzájomnú jednotu práv a povinností. Účastník má právo vyjadrovať sa k podkladom v ktoromkoľvek štádiu konania. Môže sa vyjadriť k jednotlivým dôkazom i k celkovému spôsobu prípravy podkladov, môže sa vyjadriť k otázkam skutkovým i právnym. Zmyslom takto široko koncipovaného oprávnenia je predísť neskorším možným námietkam účastníka, ktoré by mohli viesť k prieťahom v konaní alebo iným komplikáciám. Správny orgán, ktorý v súlade s § 18 ods. 3 správneho poriadku upovedomil účastníka konania o jeho začatí, môže v konaní pokračovať, a teda vydať rozhodnutie, ak účastník sa svojho práva na vyjadrenie výslovne vzdá, alebo ostane nečinný. Pokiaľ správny orgán vydal rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby účastníkovi oznámil začatie správneho konania a neumožnil mu vyjadriť sa pred rozhodnutím, ide o procesné pochybenie správneho orgánu, a teda o takú vadu, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že žalovaný správny orgán nepostupoval v súlade so zákonnými predpismi, vo veci nebol zistený riadne skutkový stav a zo skutkových okolností nebol vyvodený správny právny názor. Súčasne je potrebné vytknúť správnym orgánom oboch stupňov, že v konaní sa dopustili takej procesnej vady, ktorá by mohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia. Na základe výkladu právnej normy § 33 správneho poriadku v intenciách logického a rozumného uváženia vôľou zákonodarcu bolo, aby účastník správneho konania sa oboznámil s dôkazmi, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia, ktoré boli v správnom konaní vykonané správnym orgánom. Z administratívneho spisu však nevyplýva, že správny orgán prvého stupňa resp. žalovaný v danej veci žalobkyni ako účastníkovi správneho konania jeho začatie oznámil a následne jej umožnil sa vyjadriť k podkladom resp. k dôkazom pred vydaním rozhodnutia vo veci. Uvedený postup žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu treba považovať za takú vadu, ktorá podmieňuje zákonnosť rozhodnutia o skončení štátnozamestnaneckého pomeru.

Zároveň odvolací súd uvádza, že nemá pochybnosti o tom, že je právom správneho orgánu, ktorý vedie konanie vo veci štátnozamestnaneckého pomeru, rozhodnúť, ktoré dôkazy vykoná. Je na úvahe správneho orgánu rozhodnúť, či určitý dôkaz nie je potrebné vykonať (§ 32 správneho poriadku). Oprávnenie rozhodnúť o rozsahu zisťovania podkladov pre rozhodnutie ako aj výber dôkazných prostriedkov vyplýva z vrchnostenského postavenia správneho orgánu spojeného s jeho právomocou danou mu zákonom voči subjektom podriadeným mu pri rozhodovaní ako aj zo zásady hospodárnosti a rýchlosti konania (§ 3 ods. 3 posledná veta správneho poriadku). To však neznamená, že by správny orgán v konaní nemal rešpektovať procesné práva účastníka konania, základné zásady správneho konania a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejnený v Zbierke zákonov č. 209/1992 Zb.), ktorý zaručuje právo na spravodlivý proces.

Odvolací súd po oboznámení sa s predloženým kompletným spisovým materiálom krajského súdu, vrátane administratívneho spisu žalovaného, zistil, že v priebehu správneho konania došlo zo strany žalovaného k pochybeniam i z dôvodu, že sa riadne nevysporiadal s námietkami žalobkyne, uvedenými v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného. Taktiež správne orgány opomenuli vysporiadať sa s otázkou, či konaním žalobkyne došlo k závažnému porušeniu služobnej disciplíny a nezaoberali sa ďalšími

okolnosťami, preukazujúcimi intenzitu porušenia pracovných povinností a či sa jednalo o konanie zavinené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky taktiež považuje za potrebné dať do pozornosti, že základnou podmienkou skončenia štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním podľa § 40 ods. 2 písm. c/ zákona o štátnej službe je preukázanie, že zamestnanec služobnú disciplínu porušil, a to závažným spôsobom. K základným povinnostiam zamestnanca vyplývajúcim mu zo štátnozamestnaneckého pomeru (§ 53 ods. 1, 2 zákona o štátnej službe) patrí povinnosť dodržiavať služobnú disciplínu, ktorá spočíva v plnení povinností ustanovených právnymi predpismi, pracovným poriadkom, pracovnou zmluvou alebo pokynom vedúceho zamestnanca. Ak má byť porušenie pracovnej disciplíny právne postihnuteľné ako dôvod na skončenie služobného pomeru zo strany zamestnávateľa, musí byť porušenie týchto povinností zo strany štátneho zamestnanca zavinené (aspoň z nedbanlivosti) a musí dosahovať určitý stupeň intenzity. V zákone o štátnej službe zákonodarca nedefinuje, čo pokladá za závažné porušenie služobnej disciplíny, z ktorých dôvodov uvedené ustanovenie je možné považovať za právnu normu s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, teda patrí k právnym normám, ktorých hypotéza nie je určená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechali správny orgán príslušnému na konanie, aby podľa vlastnej úvahy v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého vopred neobmedzeného okruhu konkrétnych okolností. Pri posúdení, či zamestnanec porušil služobnú disciplínu menej závažne alebo závažne, zákon nevymedzuje, z akých hľadísk mal správny orgán vychádzať, teda vymedzenie hypotézy právnej normy závisí v každom konkrétnom prípade od úvahy správneho orgánu, ktorý tak môže pri skúmaní intenzity porušenia služobnej disciplíny prihliadnuť na osobu zamestnanca, na funkciu, ktorú zastával, na jeho doterajší postoj pri plnení pracovných úloh, na čas a situáciu, za ktorej došlo k porušeniu pracovnej disciplíny, na mieru zavinenia zamestnanca, na spôsob a intenzitu porušenia konkrétnych povinností zamestnancom, na dôsledky porušenia pracovnej disciplíny pre zamestnávateľa, na to, či svojím konaním zamestnanec spôsobil zamestnávateľovi škodu, a pod. Zákon tu ponechal širokú možnosť uváženia, aby rozhodnutie o platnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru pre závažné porušenie služobnej disciplíny zodpovedalo tomu, či od zamestnávateľa možno spravodlivo žiadať, aby štátnozamestnanecký pomer zamestnanca u neho aj napriek tomu pokračoval. V tejto súvislosti odvolací súd tiež poukazuje na v danej veci už raz vyslovený právny názor vo svojom uznesení z 31. marca 2010, sp. zn. 8Sžo/80/2009.

S ohľadom na vyššie uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorým zrušil preskúmané rozhodnutie vedúceho služobného úradu žalovaného v spojení s rozhodnutím služobného úradu žalovaného, je vo výroku vecne správny, a preto ho v súlade s ust. § 219 ods. 1 OSP s použitím § 250ja ods. 3 vety druhej OSP vo veci samej potvrdil, keďže dospel k záveru, že rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a bolo aj nedostatočne odôvodnené, a teda nepreskúmateľné, pričom prihliadol i na vady konania, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu.

Úlohou správneho orgánu bude v ďalšom konaní opätovne dostatočne zistiť skutočný stav aj v zmysle záverov prv vydaného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/80/2009, a zistené skutočnosti a z nich plynúce závery, za dôsledného dodržania procesného postupu v zmysle správneho poriadku, podrobne uviesť v odôvodnení rozhodnutia a riadne odôvodniť súčasne sa vysporiadajúc so všetkými podstatnými námietkami žalobkyne.

Odvolací súd zmenil výrok napadnutého rozsudku o náhrade trov konania v dôsledku skutočnosti, že súd prvého stupňa nepriznal úspešnej žalobkyni náhradu trov konania v správnej výške, keďže z obsahu predloženého spisu vyplynulo, že žalobkyňa ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku okrem súdneho poplatku za podanie odvolania vo výške 33 € zaplatila aj súdny poplatok za podanie žaloby vo výške 165,97 € (5000 Sk), čo činí spolu 198,97 €.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 2 OSP a s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP. Žalobkyni nepriznal náhradu trov tohto konania, napriek tomu, že bola v konaní úspešná, keďže jej trovy konania pozostávali z trov právneho zastúpenia, ktorých vyčíslenie odvolaciemu súdu nepredložila v súlade s § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 151 ods. 2 OSP a iné trovy žalobkyne zo spisu nevyplývali.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. novembra 2011

JUDr. Jaroslava Fúrová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská